

Amirkabir Journal of Mechanical Engineering

Amirkabir J. Mech. Eng., 56(4) (2024) 543-566 DOI: 10.22060/mej.2024.22905.7691

Elastostatic Modeling and Optimal Design of Rhombic Compliant Mechanism

Mohammad Saeed Erami Motlagh Armaki, Hamed Ghafarirad ⁽⁶⁾, Afshin Taghvaeipour ⁽⁶⁾ *, Pouya Firuzy Rad

Department of Mechanical Engineering, Amirkabir University of Technology, Tehran, Iran

ABSTRACT: Compliant mechanisms are designed and used for precise positioning and amplification of piezoelectric actuators Due to their integrated structure. Modelling the kinematic behaviour of these mechanisms has challenges due to their continuous structure and elastic deformation. This article presents a structural matrix-based method called the elastostatic method for static modelling of compliant mechanisms. The innovation of elastostatic modelling reduces calculations by approximating rotation and small displacement. The main goal of this research is to design and optimize the rhombus flexible mechanism using elastostatic modelling. This mechanism is optimized in such a way that, in addition to positioning, it has high magnification and low input stiffness. The rhombus mechanism has an integrated and simple structure and is used for micron positioning and piezoelectric actuator amplification. In this research, the rhombus mechanism has been modeled using the elastostatic method, and its dimensions have been optimized according to the parameters of the mechanism; For this purpose, it is necessary to check the modeling error. The modelling error is compared with simulation in finite element software and experimental results. The results show that the modelling used to design the rhombus mechanism has a 1.5% error compared to experimental results.

Review History:

Received: Jan. 02, 2024 Revised: Jul. 30, 2024 Accepted: Aug. 02, 2024 Available Online: Aug. 19, 2024

Keywords:

Elastostatic Modelling Compliant Mechanism Rhombic Mechanism Optimization Mechanism Design

1-Introduction

Compliant mechanisms, which transmit motion through the elastic deformation of their components, have gained significant attention due to their high precision and elimination of friction when compared to traditional mechanisms [1]. These advantages make them particularly suitable for applications requiring micro-positioning and actuator amplification [2]. The absence of assembly and lubrication needs further enhances their appeal [3].

The use of compliant mechanisms in various fields, such as micro-electromechanical systems (MEMS), biomedical devices [4], and precision engineering, underscores their importance [5]. The ability to design mechanisms that can achieve significant displacement amplification while maintaining low input stiffness is crucial for applications involving piezoelectric actuators. Piezoelectric materials, which convert electrical energy into mechanical displacement, often require amplification mechanisms to achieve the desired range of motion [6].

This study focuses on the design and optimization of a rhombic-compliant mechanism using elastostatic modelling. The objective is to achieve high[7] magnification and low input stiffness, making the mechanism suitable for precise positioning and amplification applications. Traditional methods often involve complex calculations and extensive

computational resources, but elastostatic modelling offers a more efficient alternative by approximating small displacements and rotations, thus simplifying the overall process.

2- Elastostatic modeling

The methodology focuses on the elastostatic modelling of the rhombic-compliant mechanism. This modelling approach simplifies the calculation process by approximating small displacements and rotations, thus reducing computational complexity. The rhombic mechanism is selected due to its integrated structure, which is advantageous for micronlevel positioning and the amplification of piezoelectric actuators. The elastostatic model is constructed by defining the relationship between forces and displacements within the mechanism [8]. The stiffness matrix represents the mechanism's stiffness and deformation characteristics. The process begins with formulating the potential energy of the system, which comprises the elastic strain energy stored in the compliant links as mentioned in Eq (1).

$$V = \frac{1}{2} \begin{bmatrix} \boldsymbol{U}_i^T & \boldsymbol{U}_j^T \end{bmatrix} \boldsymbol{\mathcal{Q}}^T \begin{bmatrix} \boldsymbol{K}_{ii} & \boldsymbol{K}_{ij} \\ \boldsymbol{K}_{ji} & \boldsymbol{K}_{jj} \end{bmatrix} \boldsymbol{\mathcal{Q}} \begin{bmatrix} \boldsymbol{U}_i \\ \boldsymbol{U}_j \end{bmatrix}$$
(1)

*Corresponding author's email: ataghvaei@aut.ac.ir

Copyrights for this article are retained by the author(s) with publishing rights granted to Amirkabir University Press. The content of this article is subject to the terms and conditions of the Creative Commons Attribution 4.0 International (CC-BY-NC 4.0) License. For more information, please visit https://www.creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0/legalcode.

With the evaluation of the strain energy for all flexible links and summing them up the total strain of the system is obtainable. With obtaining the total strain energy the equivalent stiffness matrix equation is obtainable as shown in Eq (2)

$$\boldsymbol{C}_{i} = \frac{\partial^{2} V_{i}}{\partial \boldsymbol{F}^{2}} \rightarrow \boldsymbol{K}_{i} = \boldsymbol{C}_{i}^{-1}$$

$$\tag{2}$$

As a result, the motion of the mechanism could be calculated relative to the input force.

For small displacements and rotations, the behaviour of the mechanism can be approximated linearly. This simplification allows for efficient calculations while maintaining accuracy. The small displacement assumption is particularly valid for compliant mechanisms, where deformations are typically within a small range.

The elasostatic method has been implemented on the rhombic mechanism shown in Fig. 1. Then the dimensions of the rhombic mechanism are optimized to ensure high amplification and low input stiffness. This involves determining the optimal length L, width w, and thickness t of the compliant segments. The optimization process aims to maximize the displacement amplification ratio while adhering to design constraints.

3- Experimental Validation

The accuracy of the elastostatic model is validated by comparing the results with finite element simulations and experimental data. The experimental setup involves applying known forces to the mechanism and measuring the resulting displacements. The comparison of the elastostatic model with finite element analysis (FEA) results shows a high degree of correlation, validating the assumptions and simplifications made during the modelling process. The experimental validation further confirms the model's accuracy, with minor discrepancies attributed to manufacturing tolerances and material properties.

4- Results and Discussion

The results of the elastostatic modelling of the rhombic mechanism were compared against finite element simulations and experimental data. The accuracy of the model was confirmed, with an error margin of approximately 1.5% for displacement amplification ratio and 1% for output displacement. The optimization process focused on adjusting the geometric parameters of the rhombic mechanism to maximize its amplification and minimize input stiffness. The optimized dimensions resulted in significant improvements in the performance of the mechanism. The results indicate that the elastostatic model provides a reliable and accurate representation of the rhombic mechanism's performance. The optimized mechanism demonstrates high amplification and low input stiffness, making it suitable for precise positioning and amplification applications.

The comparison of the model with finite element analysis

Fig. 1. rhombic mechanism

(FEA) results shows a high degree of correlation, validating the assumptions and simplifications made during the modelling process. The experimental validation further confirms the model's accuracy, with minor discrepancies attributed to manufacturing tolerances and material properties.

5- Conclusions

This research successfully demonstrates the application of elastostatic modelling in the design and optimization of a rhombic-compliant mechanism. The method effectively reduces computational complexity and provides accurate results, with an error margin of around 1.5% compared to experimental data. The optimized mechanism shows significant improvements in magnification and input stiffness, making it suitable for precise positioning and amplification in various applications.

The study highlights the potential of elastostatic modelling as a valuable tool for the design and optimization of compliant mechanisms. Future work may explore further enhancements in modelling accuracy and the application of this approach to other types of compliant mechanisms. Additionally, the integration of this method with other optimization techniques could yield even better performance and broader applicability.

The findings also suggest that the elastostatic modelling approach can be extended to more complex mechanisms and systems, providing a robust framework for the analysis and design of compliant structures. The continued development of this method could lead to significant advancements in the fields of precision engineering, MEMS, and beyond.

References

- [1] G. Ye, W. Li, Y.-q. Wang, X.-f. Yang, L. Yu, Kinematics analysis of bridge-type micro-displacement mechanism based on flexure hinge, in: The 2010 IEEE International Conference on Information and Automation, IEEE, 2010, pp. 66-70.
- [2] C.N. Wang, T.D.-M. Le, Optimization parameter for microgripper based on triple-stair compliant mechanism using GTs-TOPSIS, The International Journal of Advanced Manufacturing Technology, 120(11) (2022) 7967-7983.
- [3] K.-q. Qi, Y. Xiang, C. Fang, Y. Zhang, C.-s. Yu, Analysis of the displacement amplification ratio of bridge-type

mechanism, Mechanism and Machine Theory, 87 (2015) 45-56.

- [4] M. Wang, D. Ge, L. Zhang, J.L. Herder, Micro-scale Realization of Compliant Mechanisms: Manufacturing Processes and Constituent Materials—A Review, Chinese Journal of Mechanical Engineering, 34(1) (2021) 1-22.
- [5] M. Liu, X. Zhang, S. Fatikow, Design and analysis of a multi-notched flexure hinge for compliant mechanisms, Precision Engineering, 48 (2017) 292-304.
- [6] J. Granstrom, J. Feenstra, H.A. Sodano, K. Farinholt,

Energy harvesting from a backpack instrumented with piezoelectric shoulder straps, Smart materials and structures, 16(5) (2007) 1810.

- [7] X. Shen, L. Zhang, D. Qiu, A lever-bridge combined compliant mechanism for translation amplification, Precision Engineering, 67 (2021) 383-392.
- [8] A. Taghvaeipour, J. Angeles, L. Lessard, On the elastostatic analysis of mechanical systems, Mechanism and Machine Theory, 58 (2012) 202-216.

نشريه مهندسي مكانيك اميركبير

نشریه مهندسی مکانیک امیرکبیر، دوره ۵۶، شماره ۴، سال ۱۴۰۳، صفحات ۵۴۳ تا ۵۶۶ DOI: 10.22060/mej.2024.22905.7691

مدلسازی الاستواستاتیک و طراحی بهینه مکانیزم منعطف لوزی

محمد سعید ارمی مطلق ارمکی، حامد غفاریراد[®]، افشین تقوائیپور[®] *، پویا فیروزی راد دانشکده مهندسی مکانیک، دانشگاه صنعتی امیرکبیر، تهران، ایران.

خلاصه: مکانیزمهای منعطف به دلیل ساختار یکپارچهای که دارند، برای موقعیت دهی دقیق و تقویت دامنه عملگرهای پیزوالکتریک ^تا طراحی و استفاده می شوند. مدل سازی رفتار سینماتیکی این مکانیزمها به دلیل ساختار پیوسته و تغییر شکل الاستیک دارای چالشهایی ^{در} می باشد. در این مقاله ابتدا روشی بر مبنای ماتریس ساختاری به نام روش الاستواستاتیک برای مدل سازی استاتیکی مکانیزمهای پز منعطف ارائه می گردد. نوآوری این مدل، در کاهش محاسبات، با به کار گیری تقریب چرخش و جابه جایی کوچک می باشد. به دلیل ساختار یکپارچه و ساده، مکانیزم لوزی برای موقعیت دهی میکرونی و تقویت دامنه عملگرهای پیزوالکتریک مورد استفاده قرار می گیرد. امان معان ارائه می گردد. نوآوری این مدل، در کاهش محاسبات، با به کار گیری تقریب چرخش و جابه جایی کوچک می باشد. به دلیل ساختار یکپارچه و ساده، مکانیزم لوزی برای موقعیت دهی میکرونی و تقویت دامنه عملگرهای پیزوالکتریک مورد استفاده قرار می گیرد. ایمان می طراحی و بهینه سازی ابعادی مکانیزم منعطف لوزی با استفاده از مدل سازی الاستواستاتیک می باشد. هدف از بهینه سازی ابعادی، دستیابی به بزرگنمایی بالا و سختی ورودی کم می باشد تا استفاده از مان این می مدل این می می شد. مرای این مکانیزم مدل المان محدود و همچنین مدل تجربی ساخته شده، و در نهایت، خطای مدل سازی الاستواستاتیک با شبیه سازی در نرمافزار المان محدود و نتایج تجربی مقایسه می شود. نتایج گرفته شده از آزمون های تجربی نشان می دهد که مدل سازی انجام به شده برای مکانیزم لوزی حدود ۵/ درصد خطا دارد.

تاریخچه داوری: دریافت: ۱۴۰۲/۱۰/۱۲ بازنگری: ۱۴۰۳/۰۵/۰۹ پذیرش: ۱۴۰۳/۰۵/۱۲ ارائه آنلاین: ۱۴۰۳/۰۵/۲۹

کلمات کلیدی: مدلسازی الاستواستاتیک مکانیزم منعطف مکانیزم لوزی بهینهسازی طراحی مکانیزم

۱- مقدمه

مکانیزمهای منعطف با تغییر شکل الاستیک لولاهای انعطاف پذیر حرکت را منتقل میکنند. این مکانیزمها به دلیل یکپارچگی، دقت بالا و عدم وجود اصطکاک، توجه بیشتری را نسبت به مکانیزمهای معمول به خود جلب کردهاند [۱]. علاوه بر این، مکانیزمهای منعطف نیازی به مونتاژ و روانکاری ندارند [۲]. این مکانیزمها در سیستمهای الکترومکانیکی [۳]، موقعیتدهی میکرونی [۴, ۵]، میکرو گرپیر [۶, ۷]، برداشت انرژی استفاده میشوند. یکی از محبوبترین کاربردهای مکانیزمهای منعطف، در موقعیتدهی میکرونی برای ایجاد حرکات کوچک و دقیق است [۴۱, ۱۵]. در این کاربرد، معمولاً محرکهای پیزوالکتریک به دلیل پاسخ سریع، ساختار فشرده و رزولوشن مناسب مورد استفاده قرار میگیرند [۶, ۱۷]. بااین حال، محرکهای پیزوالکتریک، کرنش کوچکی را در امتداد خود ایجاد میکنند؛

* نویسنده عهدهدار مکاتبات: ataghvaei@aut.ac.ir

خروجي هستند.

مکانیزمهای منعطف بر اساس معماری و انواع مفاصل خمشی طبقهبندی می شوند [۱۸]. مفاصل خمشی به طور کلی به صورت فیله در گوشه، وی شکل [۱۹]، با مقطع دایرهای یا بیضوی [۲۰] ساخته می شوند. همچنین برای این مکانیزمها از معماری های مختلفی مانند لوزی [۲۱]، پل [۲۲]، لوزی ضعیف شده، اهرم [۳۳]، بیضی [۲۴]، رنگین کمان [۲۵] و ... استفاده شده است. مکانیزمها عمدتاً به صورت مسطح با سختی خارج از صفحه کم ساخته می شوند. از این رو، این نوع مکانیزمها از خمش خارج از صفحه رنج می برند، در حالی که نمی توان از اعمال نیروهای خارج از صفحه اجتناب کرد [۳۳].

در مرحله طراحی یک سیستم مکانیکی مانند مکانیزمهای منعطف، نقش مدلسازی اجتنابناپذیر است. پارک و همکارانش تغییر شکل مکانیزمهای انعطاف پذیر را با استفاده از روش انرژی کرنشی تجزیه و تحلیل کردند [۱]. چوی مکانیزم انعطاف پذیر نوع پل را با استفاده از تئوری تیر الاستیک و روش انرژی مدلسازی کرد [۱۳]. اما در این روشها می بایست نیروی وارد شده به هر عضو جداگانه محاسبه شود و بنابراین این نوع روش برای

حقوق مؤلفین به نویسندگان و حقوق ناشر به انتشارات دانشگاه امیرکبیر داده شده است. این مقاله تحت لیسانس آفرینندگی مردمی (Creative Commons License) کستی در دسترس شما قرار گرفته است. برای جزئیات این لیسانس، از آدرس https://www.creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0/legalcode دیدن فرمائید.

مکانیزمهای با ساختار پیچیده دشوار است. لی و همکاران با استفاده از روش انرژی و ترکیب آن با فرض جابهجایی با دامنه کوچک. محاسبات را كاهش داد و تجزیه و تحلیل مكانیزم منعطف با نوع پل را تسهیل كرد [۱۲]. بااین حال، استفاده از این روش ها برای مکانیزم سادهای مثل مکانیزم لوزی بسیار پیچیده میباشد و در نتیجه این روش ها برای مکانیزمهای سری -موازی که ساختار پیچیدهای دارند مناسب نمی باشد. هاول در سال ۱۹۹۶ مدلسازی بر اساس بدنه شبه صلب ارائه کرد که در این روش یک مفصل الاستیک بهعنوان یک مفصل متصل به فنر پیچشی مدلسازی می شود [۲۶]. همچنین پارامترهای سختی فنر را برای انواع مختلف تیرهای خمشی تحت بارهای نیروی متفاوت ارائه کرد. مزیت استفاده از این مدل سازی تبدیل مکانیزمهای انعطاف پذیر به مکانیزمهای مفصل صلب با اجزای الاستیک گسسته شده است که مدلسازی ساده می شود. بااین حال، از آنجایی که روش مدلسازی به شدت به نوع بارگذاری بستگی دارد، برای بارگذاری های پیچیده و پیکربندیهای موازی - سری مکانیزمهای انعطاف پذیر مناسب نیست. در سال ۲۰۱۹، ئوو و همکارانش با استفاده از روش انرژی و جبر ماتریسی [۲۷]، یک تحلیل ساختاری بر روی یک مکانیزم منعطف انجام دادند. در این روش، ماتریس سختی کل مکانیزم با محاسبه انرژی کرنشی کل مکانیزم بر حسب ماتریس سختی اجزا به دست میآید. بر این اساس، نیروی داخلی هر عضو نیازی به محاسبه ندارد و رفتار الاستیکی مکانیزم تنها با شناخت نیروهای خارجی قابل تجزیه و تحلیل است. همچنین در سال ۲۰۱۳ کورایم و همکاران با استفاده از همین روش، ماتریسهای سختی و جرم را برای بازوی انعطاف پذیر به صورت پارامتری محاسبه کرده و حداکثر نیروی مورد نیاز برای جابهجایی مکانیزم مورد نظر را به دست آوردهاند [۲۸]. مشابه دیگر سیستمهای مکانیکی انعطافپذیر، روش اجزای محدود را میتوان به آسانی برای تحلیل مکانیزمهای منعطف مورد استفاده قرار داد. با این حال، نمی توان آن را به طور موثر برای طراحی و بهینه سازی هندسی تحت برخی محدودیتها استفاده کرد [۲۷]. در واقع، روش اجزا محدود در این گونه مسائل هزینه محاسباتی بالا دارند که مانع از آن می شود که بتوان روش های بهینهسازی پیچیده مبتنی بر تکرار را بر روی مسئله پیادهسازی نمود. به همین علت روش اجزای محدود بیشتر برای ارزیابی طرح نهایی تحت بارهای خارجی خاص استفاده می شود. رویکردهای مدل سازی مبتنی بر روشهای کینتواستاتیکی به سه دسته، قضیه کاستیلیانو [۲۹]، تیر الاستیک [۳۰] و مدلسازی جسم شبه صلب [۳۱] تقسیم بندی می شود.

در این مقاله، با استفاده از مدلسازی الاستواستاتیک به تحلیل و

طراحی مکانیزم منعطف لوزی پرداخته شده است. این مدل سازی بر اساس فرض جابهجایی و چرخش کوچک انجام شده که موجب کاهش درجات آزادی مدل، و بهبود سرعت محاسبات و بهینه سازی آسانتر میگردد. در واقع فرض چرخش کوچک، نیاز محاسبه ماتریس سختی برای المان ضخیم با هندسه پیچیده را از بین میبرد و از دشواری و پیچیدهتر شدن محاسبات جلوگیری می نماید. در این مدل سازی به دلیل استفاده از فرم جبری معادلات انرژی، مونتاژ ماتریس سختی کل آسان تر می باشد. به صورت کلی استفاده از روش الاستواستاتیک و تمهیدات محاسباتی به کاررفته در این روش از طراحی و بهینهسازی این دسته از مکانیزمها بدل مینماید. نتایج به دست آمده از مدل سازی الاستواستاتیک با استفاده از نرم افزار المان محدود و نتایج از مدل سازی این دسته از مکانیزمها بدل مینماید. نتایج مدست آمده از مدل سازی الاستواستاتیک با استفاده از نرم افزار المان محدود و نتایج امراحی و می محاسباتی محدود این در آخر با بهینه سازی ابعاد مکانیزم مطابق باقرهای مدنظر، ابعاد مکانیزم باز طراحی می شود.

۲- روش الاستواستاتيك

اجزای انعطاف پذیر مکانیزم، امکان جابه جایی با دامنه کوچک را در برابر نیروهای اعمال شده فراهم می کند. مدل سازی الاستواستاتیک محاسبه این جابه جایی ها را تسهیل می کند. در سیستم های رباتیک، به ویژه ربات های موازی، تحلیل الاستیک نقش مهمی در مرحله طراحی مفهومی، بهینه سازی سازه و کالیبراسیون دارد. از این رو، در دو دهه اخیر، بسیاری از محققان روش هایی را برای حل مسئله توسعه داده و از روش هایی مانند روش مفصل مجازی^{([77]}، تحلیل ماتریس ساختاری ^۲[^{77]} و روش اجزای محدود^۳[^{77]} استفاده کردهاند. از آنجایی که یک مکانیزم منعطف یک زنجیره سینماتیک بسته است، می توان آن را به عنوان یک ربات موازی انعطاف پذیر با پیکربندی ثابت در نظر گرفت که تنها می تواند تحت جابه جایی های دامنه کوچک قرار گیرد.

تحلیل ماتریس ساختاری برای مدلسازی کینتواستاتیکی مکانیزمهای منعطف پیشنهاد شده است. مزیت این روش کاهش تعداد گرهها و افزایش سرعت محاسبات برای مکانیزمهای پیچیده است. همچنین، ماتریس سختی کل مکانیزم را میتوان با گرفتن مشتق دوم انرژی کل کرنش نسبت به بردار جابهجایی بهصورت جبری به دست آورد [۳۵]. در این مدلسازی، کل بدنه الاستیک مکانیزم، از جمله اتصالات انعطاف پذیر، با استفاده از تیر

¹ Virtual Joint Method

² Matrix Structural Analysis

³ Finite Element Method

اویلر – برنولی تقریب زده شده و انرژی پتانسیل برای تمام اجزای کشسان بهصورت زیر به دست میآید:

$$V = \frac{1}{2} \begin{bmatrix} \boldsymbol{U}_i^T & \boldsymbol{U}_j^T \end{bmatrix} \boldsymbol{Q}^T \begin{bmatrix} \boldsymbol{K}_{ii} & \boldsymbol{K}_{ij} \\ \boldsymbol{K}_{ji} & \boldsymbol{K}_{jj} \end{bmatrix} \boldsymbol{Q} \begin{bmatrix} \boldsymbol{U}_i \\ \boldsymbol{U}_j \end{bmatrix}$$
(\)

 \mathbf{K}_{ij} و \mathbf{K}_{ij} ، \mathbf{K}_{ii} ، \mathbf{K}_{ii} در اوران، \mathbf{W}_{ij} ، \mathbf{K}_{ij} ، \mathbf{K}_{ij} و الرواع المحاف المحاف

$$F = KU = \begin{bmatrix} \mathbf{K}_{ii} & \mathbf{K}_{ij} \\ \mathbf{K}_{ji} & \mathbf{K}_{jj} \end{bmatrix} \begin{bmatrix} \mathbf{U}_i \\ \mathbf{U}_j \end{bmatrix}$$
$$\begin{bmatrix} \mathbf{U}_i \\ \mathbf{U}_j \end{bmatrix}_{global} = \mathbf{Q} \begin{bmatrix} \mathbf{U}_i \\ \mathbf{U}_j \end{bmatrix}_{local}$$
$$V = \frac{1}{2} U_{global}^T K U_{global} = \frac{1}{2} \begin{bmatrix} \mathbf{Q} \begin{bmatrix} \mathbf{U}_i \\ \mathbf{U}_j \end{bmatrix}_{local} \end{bmatrix}^T K \mathbf{Q} \begin{bmatrix} \mathbf{U}_i \\ \mathbf{U}_j \end{bmatrix}_{local}$$
(Y)

همان طور که گفته شد، طبق قضیه کاستیلیانو، اولین مشتق انرژی پتانسیل ذخیره شده در یک سیستم نسبت به بردار جابهجایی گره برابر با نیروهای اعمالی مربوطه است. در نتیجه، مشتق دوم انرژی پتانسیل باتوجهبه بردار جابهجایی گره منجر به ماتریس سختی کل مکانیزم می شود، یعنی:

$$\boldsymbol{F} = \frac{\partial V}{\partial \boldsymbol{U}} \qquad \qquad \boldsymbol{K} = \frac{\partial^2 V}{\partial \boldsymbol{U}^2} \rightarrow \boldsymbol{C} = \boldsymbol{K}^{-1} \qquad (\boldsymbol{\forall})$$

معکوس ماتریس سختی مکانیزم با C نشان داده میشود. از آنجایی که

مکانیزم منعطف مسطح است، بردارهای جابهجایی و نیرو دوبعدی در نظر گرفته میشوند، یعنی:

$$\boldsymbol{U}_{i} = \begin{bmatrix} ui_{x} \\ ui_{y} \\ \theta i_{z} \end{bmatrix}, \boldsymbol{W}_{i} = \begin{bmatrix} Fi_{x} \\ Vi_{y} \\ Mi_{z} \end{bmatrix}$$
(*)

در این حالت، ماتریس سختی تیر اویلر – برنولی یک ماتریس ۶×۶ است که شامل بلوکهای ۳×۳ است. باتوجه به نیروهای اعمال شده به یک اتصال الاستیک که در شکل ۱ نشان داده شده است، ماتریس سختی محلی با استفاده از معادله انرژی و قضیه دوم کاستیلیانو به صورت زیر میباشد، یعنی:

$$V_{i} = \int_{0}^{L} \left(\frac{Fi_{x}^{2}}{2EA(x)} + \frac{Mi_{z}^{2}}{2EI(x)}\right) dx$$

$$C_{i} = \frac{\partial^{2}V_{i}}{\partial F^{2}} \rightarrow K_{i} = C_{i}^{-1}$$
(Δ)

ازاینرو، بلوک ماتریس سختی محلی برای یک تیر همسانگرد با سطح مقطع مستطیلی یکنواخت به صورت زیر به دست می آیند:

$$\mathbf{K}_{ii} = \frac{E}{L} \begin{bmatrix} A & 0 & 0 \\ 0 & \frac{12I}{L^2} & \frac{6I}{L} \\ 0 & \frac{6I}{L} & 4I \end{bmatrix},$$
$$\mathbf{K}_{ji} = \mathbf{K}_{ji}^{T} = \frac{E}{L} \begin{bmatrix} A & 0 & 0 \\ 0 & -\frac{12I}{L^2} & -\frac{6I}{L} \\ 0 & \frac{6I}{L} & 4I \end{bmatrix},$$
$$\mathbf{K}_{jj} = \frac{E}{L} \begin{bmatrix} A & 0 & 0 \\ 0 & -\frac{12I}{L^2} & \frac{6I}{L} \\ 0 & -\frac{12I}{L^2} & \frac{6I}{L} \\ 0 & -\frac{6I}{L} & 4I \end{bmatrix}$$

شکل ۱. نیروهای وارد شده به مفصل انعطاف پذیر

$$\begin{bmatrix} u_{jx} \\ u_{jy} \\ \theta_{jz} \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} u_{ix} \\ u_{iy} \\ \theta_{iz} \end{bmatrix} + \begin{bmatrix} -Lsin\theta * \theta_{iz} \\ Lcos\theta * \theta_{iz} \\ \theta_{iz} \end{bmatrix} \rightarrow$$

$$U_{j} = U_{i} + \begin{bmatrix} -Lsin\theta * \theta_{iz} \\ Lcos\theta * \theta_{iz} \\ \theta_{iz} \end{bmatrix} \qquad (A)$$

با استفاده از این تقریب، تعداد گره در رابطه (۱) کمتر شده در نتیجه مقدار محاسبات کاهش مییابد. در قسمت نتایج به بررسی رفتار صلب لینکهای ضخیم پرداخته شده است. منظور از افزایش محاسبات، مربوط به محاسبه سختی لینکهای ضخیم با هندسه پیچیده میباشد. در برخی از مکانیزمها، المانهای ضخیم هندسه پیچیده ای دارند و محاسبه ماتریس سختی برای آن مشکل میباشد.

۲-۲- پارامترهای طراحی

همان طور که قبلاً ذکر شد، محرکهای پیزوالکتریک می توانند در جهتی که قطبش اتفاق میافتد، کرنش کوچکی ایجاد کنند. ازاین رو، مکانیزمهای منعطف برای تقویت جابه جایی و موقعیت دهی عملگرهای پیزوالکتریک ماتریس دوران که برای انتقال مختصات محلی به قاب مختصات جهانی استفاده میشود، بهصورت زیر میباشد.

$$\boldsymbol{Q} = \begin{bmatrix} \boldsymbol{T} & \boldsymbol{O}_{3*3} \\ \boldsymbol{O}_{3*3} & \boldsymbol{T} \end{bmatrix}$$
$$\boldsymbol{T} = \begin{bmatrix} \cos\theta & -\sin\theta & 0 \\ \sin\theta & \cos\theta & 0 \\ 0 & 0 & 1 \end{bmatrix}$$
(Y)

۲- ۱- فرض چرخش و جابهجایی کوچک

در مکانیزمهای منعطف اتصالات الاستیک، حرکتی بسیار کوچک دارند که بسیار کمتر از ابعاد مکانیزم است. از طرفی در این مکانیزمها اجزای ضخیمی وجود دارد که تقریباً هیچ انرژی کشسانی در خود ذخیره نمی کنند و ازاینرو میتوان آنها را به صورت اجسام صلب تقریب زد. باتوجه به حرکت ایجاد شده در مقایسه با ابعاد یک مکانیزم منعطف، فرض چرخش با دامنه کوچک میتواند برای پیوندهای صلب صادق باشد. ازاینرو، بردارهای جابه جایی دو گره روی یک پیوند صلب (شکل ۲) را میتوان به صورت زیر مرتبط کرد:

Fig. 2. Approximation of small displacement and rotation assumption

زیاد، دامنه حرکت پیزوالکتریک را کاهش میدهد. از این رو، با توجه به معادله (۱۱)، مکانیزمی با سختی ورودی کمتر مطلوب است.

$$R = \frac{U_{out}}{U_{inp}} \tag{9}$$

طراحی و تولید می شوند؛ بنابراین، نسبت تقویت یک ویژگی مهم مکانیزم

منعطف است که به صورت رابطه (۹) تعریف می شود.

$$U_{eff} = \frac{K_{pzt}}{K_{nzt} + K_{tmaxt}} U_{pzt} \tag{11}$$

۲- ۳- مدلسازی بر اساس روش الاستواستاتیک

در این قسمت با استفاده از روش الاستواستاتیک مکانیزم لوزی مدلسازی شده است. در مکانیزم لوزی باتوجه به ضخامت لینکها، ۴ لینک الاستیک و ۴ لینک صلب وجود دارد که باتوجه آن که مکانیزم از زیر ثابت می شود، گره شماره ۱ و ۸ زمین می باشد و بردار جابه جایی آن صفر است، به واسطه استفاده از فرض جابه جایی کوچک ۴ گره از محاسبات کاسته شده است.

در شکل ۱ لینکهای ۲، ۴، ۶، ۸ صلب در نظر گرفته شده و حرکت این لینکها با استفاده از فرض جابه جایی کوچک تقریب زده شده و همچنین رابطه (۸) برای آن نوشته نمی شود، یعنی انرژی پتانسیل آن صفر می باشد. برای بقیه لینکها که نازکتر هستند، دارای تغییر شکل الاستیک می باشد و رابطه (۱۲) برای ۴ المان الاستیک نوشته شده است.

که در آن
$$U_{out}$$
 جابجایی خروجی و U_{inp} جابهجایی ورودی است.
علاوه بر این، مکانیزمهای منعطف سختی متفاوتی در برابر جابهجایی ورودی
دارند، که به طراحی، ابعاد و مواد سازنده بستگی دارد. سختی یک مکانیزم
منعطف به عنوان مقدار نیروی اعمال شده توسط پیزو f_{pzt} به مکانیزم،
تقسیم بر جابهجایی ورودی U_{inp} تعریف می شود، یعنی:

$$K_{Input} = \frac{f_{pzt}}{U_{inp}} \tag{(1)}$$

همچنین بر همین اساس طول مؤثر پیزوالکتریک با معادله (۱۱) به همچنین بر همین اساس طول مؤثر پیزوالکتریک با معادله (۱۱) به دست می آید. که در آن K_{pzt} سختی ورودی مکانیزم و U_{pzt} جابهجایی پیزوالکتریک در حالت آزاد است. سختی ورودی

شکل ۳. شماره گره ها و لینک های مکانیزم لوزی

Fig. 3. Node numbers and links of the rhombus mechanism

رابطه (۱) برای تمامی لینکها نازک و الاستیک نوشته شده و باهم جمع می شود، در آخر مطابق با رابطه (۳) از انرژی پتانسیل نسبت به بردار جابه جایی مشتق گرفته شده و ماتریس سختی کل مکانیزم به دست می آید

$$V^{T} = V^{(2)} + V^{(4)} + V^{(6)} + V^{(8)}$$
$$U = \begin{bmatrix} U2 & U4 & U6 \end{bmatrix}$$
$$K = \frac{\partial^{2}V}{\partial U^{2}}$$
$$U = K^{-1}W$$

برای به دست آوردن نسبت تقویت و سختی، جابهجایی خروجی مکانیزم به ورودی تقسیم میشود که در مکانیزم لوزی جابهجایی ورودی مطابق شکل ۳ بصورت رابطه (۱۵) میباشد.

$$R = \frac{u_{4y}}{(u_{2x} - u_{6x})}, \ K_{input} = \frac{f_{pzt}}{u_{2x}}$$
(10)

$$V^{(1)} = \frac{1}{2} \begin{bmatrix} U_1^T & U_2^T \end{bmatrix} \mathcal{Q} \begin{bmatrix} K_{11} & K_{12} \\ K_{21} & K_{22} \end{bmatrix} \mathcal{Q}^T \begin{bmatrix} U_1 \\ U_2 \end{bmatrix}$$

$$V^{(3)} = \frac{1}{2} \begin{bmatrix} U_3^T & U_4^T \end{bmatrix} \mathcal{Q} \begin{bmatrix} K_{33} & K_{34} \\ K_{43} & K_{44} \end{bmatrix} \mathcal{Q}^T \begin{bmatrix} U_3 \\ U_4 \end{bmatrix}$$

$$V^{(5)} = \frac{1}{2} \begin{bmatrix} U_3^T & U_4^T \end{bmatrix} \mathcal{Q} \begin{bmatrix} K_{33} & K_{34} \\ K_{43} & K_{44} \end{bmatrix} \mathcal{Q}^T \begin{bmatrix} U_3 \\ U_4 \end{bmatrix}$$

$$V^{(7)} = \frac{1}{2} \begin{bmatrix} U_3^T & U_4^T \end{bmatrix} \mathcal{Q} \begin{bmatrix} K_{33} & K_{34} \\ K_{43} & K_{44} \end{bmatrix} \mathcal{Q}^T \begin{bmatrix} U_3 \\ U_4 \end{bmatrix}$$
(17)

مطابق با رابطه (۸) جابهجایی گرهها در لینکهای ۲، ۴ و ۶ بهصورت رابطه زیردست آمده و در رابطه (۱۲) جایگزین می شود. در این فرآیند ماتریس سختی ۲۱×۲۱ به ماتریس سختی ۹×۹ تبدیل شده است، در نتیجه محاسبات کاهش یافته و سرعت بهینه سازی بیشتر می گردد.

$$U_{3} = U_{2} + \begin{bmatrix} -Lsin\theta * \theta_{2z} \\ Lcos\theta * \theta_{2z} \\ \theta_{2z} \end{bmatrix}$$
$$U_{5} = U_{4} + \begin{bmatrix} -Lsin\theta \times \theta_{i4} \\ Lcos\theta \times \theta_{i4} \\ \theta_{i4} \end{bmatrix}$$
$$U_{7} = U_{6} + \begin{bmatrix} -Lsin\theta \times \theta_{i6} \\ Lcos\theta \times \theta_{i6} \\ \theta_{i6} \end{bmatrix}$$
(17)

شکل ۴. مش بندی مکانیزم لوزی در نرمافزار المان محدود

Fig. 4. Meshing of the rhombus mechanism in finite element software

جدول ۱. خواص مواد و مقدار پارامترهای هندسی مکانیزم لوزی برای شبیه سازی در نرم افزار

Table 1. Material properties and geometric parameter values of the rhombus mechanism for software simulation

مقدار	پارامتر	مقدار	پارامتر
٠ /٣	U	٨٧٠۴٣	تعداد كل المانها
v	مدول الاستيك	N	(r) f
\ • •	(گیگاپاسکال)	1 • •	(نیوتن) <i>J _{pzt}</i>
	چگالی		
۷۸۰۰	(کیلوگرم بر	۱۵/۵۲	L1 (میلیمتر)
	مترمكعب)		
۱۵	θ (درجه)	Δ/Υ	L2(ميلىمتر)
پايين مكانيزم ثابت	شرایط مرزی	٨	L3(ميلىمتر)

۳- نتايج

در این قسمت نتایج رویکرد پیشنهادشده برای مکانیزم لوزی با استفاده از نرمافزار المان محدود و نتایج آزمایش مقایسه شده است. مکانیزم لوزی در نرمافزار سالیدورکس طراحی و شبیهسازی شده که در شکل ۴ شبیهسازی استاتیکی مکانیزم نشاندادهشده است.

این شبیه سازی با تعداد ۸۷۰۴۳ المان و ۱۴۱۳۵۴ گره از نوع سالید انجام می شود. اندازه هر المان برای اعضایی که ضخیم تر هستند، ۰/۹۸۶

میلیمتر میباشد. همان طور که در شکل ۴ دیده می شود، با استفاده از ابزار مش کنترل در نقاطی که تمرکز تنش وجود دارد اندازه المان ها برابر ۰/۰۵۸۸ میلیمتر در نظر گرفته شده تا شبیه سازی دقت مناسب تری داشته باشد. همچنین برای تحلیل دقیق تر مفاصل انعطاف پذیر، اندازه هر المان ۲۹۳/۰ میلیمتر در نظر گرفته شده است. جنس مکانیزم فولاد می باشد که خواص آن در جدول ۱ آمده است.

برای شرایط مرزی پایین مکانیزم ثابت شده است و نیروی پیزوالکتریک

شکل ۵. ابعاد مکانیزم لوزی

Fig. 5. Dimensions of the rhombus mechanism

شکل ۶. تحلیل المان محدود مکانیزم لوزی و بررسی رفتار صلب لینک های ضخیم

Fig. 6. Finite element analysis of the rhombus mechanism and investigation of the rigid behavior of thick links

مطابق شکل ۵ به مکانیزم واردشده است. همچنین ابعاد دیگر مکانیزم در جدول ۱ آورده شده است.

همان طور که در شکل ۶ دیده می شود، لینکهای ضخیم رفتار صلب دارند زیرا تنش فون میزز وارد شده به لینک های ضخیم تر مطابق شکل ۶ صفر می باشد. این یعنی لینکهای ضخیم تر تغییر شکل الاستیک نداشته و می توان برای تقریب جابه جایی این لینک ها از رابطه (۸) استفاده کرد.

برای محاسبه نسبت تقویت جابهجایی مکانیزم لوزی، لینگ رابطه (۱۶) را براساس تیر الاستیک پیشنهاد داده که باتوجه به پارامترهای هندسی مکانیزم لوزی می توان نسبت تقویت جابهجایی را محاسبه نمود. دراین رابطه طول L مفصل الاستیک، h ضخامت مفصل و θ زوایه مفصل می باشد. همان طور که در رابطه زیر دیده می شود پارامتر نسبت تقویت جابهجایی به

$$R_{amp} = \frac{\left(L^2 - h^2\right)\cos\theta\sin\theta}{L^2\sin\theta^2 + h^2\cos\theta^3} \tag{18}$$

شکل ۷ مقایسه بین نسبت تقویت جابهجایی برحسب زاویه لینکهای الاستیک در مکانیزم لوزی می باشد که با استفاده از نرم افزار المان محدود، مدل سازی الاستواستاتیک و فرمول لینگ محاسبه شده است. همان طور که دیده می شود در مدل سازی الاستواستاتیک در زاویههای کمتر خطای بیشتری وجود دارد، ولی با افزایش زاویه لینکها این خطا کمتر می شود و به حدود ۰/۵۴ درصد می رسد. صلب درنظر گرفتن لینکهای ضخیم این خطا

شکل ۷. نمودار نسبت تقویت جابهجایی بر حسب زاویه لینک با استفاده از مدلسازی الاستواستاتیک، فرمول (۱۶) و روش المان محدود Fig. 7. Displacement amplification ratio diagram with respect to link angle using elastostatic modeling, formula (15), and finite element method

را در زوایایی کم ایجاد می کند. در حقیقت، تغییر شکل مفاصل الاستیک در زوایای کم، کاهش یافته و هم اندازه با تغییر شکل بسیار کوچک لینک های ضخیم میشود. در تئوری الاستواستاتیک لینکهای ضخیم با استفاده از فرض چرخش کوچک مدل سازی شده و جابهجایی الاستیک آن صرف نظر شده است، ولی در واقعیت این لینکهای که صلب در نظر گرفته شدهاند جابهجایی کمی دارند و اثر این جابهجایی در زوایای کوچک تاثیر می گذارد.

شکل ۷، مقدار نسبت تقویت جابهجایی به دست آمده از مدلسازی الاستواستاتیک با روش پیشنهادی لینگ برابر می باشد، زیرا در روش به کار گرفته شده توسط لینگ از تئوری تیر الاستیک استفاده شده است. اما مزیت مدلسازی الاستواستاتیک در پیاده سازی راحت بر روی مکانیزم میباشد و نیازی به بررسی نیروی وارد شده به هر عضو مکانیزم لوزی نمی باشد. همچنین در فرمول لینگ پارامتر نسبت تقویت مستقل از خواص ماده می باشد و به دلیل انطباق این فرمول با مدلسازی الاستواستاتیک، در این مدلسازی نیز خواص ماده تاثیری بر مقدار نسبت تقویت ندارد. شکل مقایسه بین نسبت تقویت بر حسب مدول الاستیک می باشد، همان طور که دیده می شود با در نظر گرفتن خواص متفاوت مقدار آن تغییر نمی کند.

شکل ۹ سختی مکانیزم را برحسب زاویه لینکها نشان میدهد. سختی

مکانیزم همان طور که گفته شد مقدار بار واردشده از طرف پیزو به مکانیزم تقسیم بر جابه جایی مکانیزم در نقطه ورودی می باشد، بدین ترتیب و مطابق آنچه گفته شد، در این روش با افزایش زاویه خطا کمتر شده است.

در جدول ۲ مقایسهای بین شبیه سازی و مدلسازی الاستواستاتیک انجامشده که در این بررسی مکانیزم لوزی در زاویه ۱۵ درجه قرار دارد و خواص مواد و ابعاد مکانیزم مطابق جدول ۱ میباشند. در این بررسی نسبت تقویت جابهجایی مکانیزم و همچنین خروجی عمودی مکانیزم با مقدار ضخامت لینک الاستیک ۶٫۰ میلیمتر مقایسه شده است.

همچنین این مقایسه برای مکانیزم با مقدار ضخامت لینک الاستیک ۰/۸ میلیمتر نیز در جدول ۳ تکرار شده است.

همان طور که دیده می شود خطای روش پیشنهادی با روش المان محدود ۱/۴۱ درصد و با فرمول پیشنهادی لینگ برابر می باشد.

۳– ۱ – نتایج تجربی

شکل ۸ نشان می دهد که خواص ماده هیچ تاثیری بر پارامتر نسبت تقویت جابجایی ندارد. از این رو، در این مرحله، اولین نمونه اولیه مکانیزم لوزی با استفاده از یک چاپگر سه بعدی از مواد پی ال

شكل ٨. بررسى تاثير مدول الاستيك بر نسبت تقويت جابهجايي

شکل ۹. سختی مکانیزم لوزی برحسب زاویه لینک با روش های المان محدود و الاستواستاتیک

Fig. 9. Stiffness of the rhombus mechanism with respect to link angle by finite element and elastostatic methods

جدول ۲. مقایسه پارامترهای مکانیزم لوزی با در نظر گرفتن ضخامت ۰/۶ میلیمتر برای لینکهای الاستیک

Table 2. Comparison of parameters of the rhombus mechanism considering a thickness of 0.6 mm for elastic links

جابهجایی خروجی (میکرومتر)	جابهجایی ورودی (میکرومتر)	نسبت تقويت جابهجايى	
$T 1/\Delta A$	۲۹/ ۶۹	٣/۶٣	شبيەسازى
۲ <i>۱/۶</i> ۰	۲٩/۵٨	٣/۶۵	مدلسازى
∵/. •/• ٩	י. ∙/٣¥	·/. •/۴۵	خطا
-	-	٣/۶۵	مقاله لینگ[۳۶]

جدول ۳. مقایسه پارامترهای مکانیزم لوزی با در نظر گرفتن ضخامت ۸/۰ میلیمتر برای لینکهای الاستیک

 Table 3. Comparison of parameters of the rhombus mechanism considering a thickness of 0.8 mm for elastic links

جابهجایی خروجی (میکرومتر)	جابهجایی ورودی (میکرومتر)	نسبت تقويت جابهجايى	
٩ • / • ۵	17/71	٣/۵۴	شبيەسازى
9 1/+ Y	۱۲/۶۸	٣/۵٩	مدلسازي الاستواستاتيك
7. 1	′∕. •/ λ	7. 1/41	خطا
	_	٣/۵٩	مقاله لینگ [۳۶]

شکل ۱۰. نحوهی ارتباط اجزای آزمایش

ای^۱ ساخته میشود. در مرحله بعد، یک محرک پیزوالکتریک^۲ در داخل مکانیزم قرار می گیرد که توسط تقویت کننده ولتاژ^۳، همانطور که در شکل ۱۰ نشان داده شده است، هدایت می شود. همچنین، یک سنسور لیزری جابجایی ^۴ برای اندازه گیری جابجایی خروجی استفاده میشود. به دلیل اینکه خروجی سنسور به صورت شدت جریان میباشد و از طرفی برای جمع آوری دادههای مورد نیازا، ز یک کارت داده برداری^۵ استفاده می شود که ورودی ولتاژ دارد، نیاز است تا از مبدل شدت جریان به ولتاژ ^۶ استفاده گردد. ارتباط بین اجزا آزمایش در شکل ۱۰ نشان داده شده است.

در این آزمایش ابتدا جابهجایی عمودی خروجی و سپس جابهجایی افقی ورودی به دست آورده میشود و با دانستن آن، مقدار نسبت تقویت جابهجایی مشخص میشود. شکل ۱۱نشان دهنده ستاپ اندازهگیری جابجایی خروجی مکانیزم منعطف توسط سنسور لیزری است. همان طور در شکل ۱۱ دیده میشود برای اندازهگیری جابهجایی از یک حسگر لیزری استفاده شدهاست.

1 PLA

3 Pdu1504 CD22-15AM12

5 NI6052E

6 ziegler TI816

برای اندازهگیری جابجایی به صورت تکرارپذیر در هر دو جهت مکانیزم چند نکته حائز اهمیت است. ابتدا قبل از اعمال ولتاژ به عملگر، باید برای مدتی (در حدود ۱ دقیقه) ولتاژ صفر به سیستم اعمال شود تا بار الکتریکی به جا مانده در عملگر به کلی تخلیه گردد. در مرحله بعدی برای اندازهگیری جابهجایی خروجی، باید ولتاژ برای مدتی به عملگر اعمال شود تا از عدم دخالت اثر هیسترزیس و حرکت ناشی از شارژ پیزوالکتریک در خروجی اطمینان حاصل گردد. همچنین باید اشاره نمود اثر پدیدههای ذکر شده در خروجی بسیار محدود هستند و در کل میتوان از عملگر پیزوالکتریک رفتار نسبتا تکرارپذیری را انتظار داشت با این حال در این آزمایش جابهجایی ورودی و خروجی با پنج مرتبه تکرار به دست آمده است و نمودارهای به دست آمده با استفاده از روش حداقل مربع خطا ترسیم شده است و برای هر بار تکرار حسگر لیزری کالیبر میشود تا خطای آزمایش تا جای امکان کمینه گردد.

سیگنال ولتاژ داده شده به پیزو مطابق شکل ۱۲ میباشد و دوره تناوب این سیگنال برابر با ۱۰ثانیه است. این دسته از سیگنالهای شبهاستاتیک معمولاً برای نمایشدادن رفتار هیسترزیس مکانیزم استفاده میشوند. دوره تناوب این سیگنال معمولاً بالا است تا رفتار دینامیکی سیستم با رفتار هیسترزیس ساختار ادغام نشود. این موج به دلیل متقارن بودن میتواند

² SA050536

NI6052E

شکل ۱۱. نحوهی قرار گیری حسگر در مقابل مکانیزم

Fig. 11. Placement of the sensor in front of the mechanism

همچنین در بیشترین مقدار ولتاژ، جابهجایی ورودی برابر با ۲۲/۲۹ میکرومتر و جابهجایی خروجی برابر با ۱۵۴/۳ میکرومتر میباشد. همان طور که در قسمت (ب) دیده میشود نمودار جابهجایی ورودی به هم ریختگی بیشتری نسبت به جابهجایی ورودی دارد که این به دلیل حرکت نقطه ورودی مکانیزم در دو راستای عمودی و افقی میباشد. ولی در قسمت (الف) به دلیل تقارن مکانیزم جابهجایی خروجی به همریختگی کمتری دارد.

در شکل ۱۴ جابهجاییهای ورودی و خروجی مکانیزم برحسب زمان

تغییر رفتار سیستم در رفت و برگشت را بهخوبی نمایش دهد. عامل به وجود آورنده این پدیده خواص خود ماده مکانیزم و پیزوالکتریک میباشد. به دلیل مشخص نبودن خواص ماده پی ال ای در این آزمایش فقط پارامتر نسبت تقویت جابهجایی با مدلسازی و شبیهسازی مقایسه میگردد.

در شکل ۱۳ نمودار جابهجایی خروجی و ورودی مکانیزم برحسب ولتاژ دادهشده به پیزو نشان دادهشده است. همانطور که دیده می شود، به دلیل رفتار هیسترزیس پیزو الکتریک، مسیر رفت بر روی مسیر برگشت قرار ندارد.

شکل ۱۳. جابهجایی ورودی و خروجی مکانیزم برحسب ولتاژ ورودی به پیزوالکتریک. الف. جابهجایی خروجی مکانیزم. ب. جابهجایی ورودی مکانیزم Fig. 13. Input and output displacement of the mechanism with respect to input voltage to the piezoelectric. a. Output displacement of the mechanism. b. Input displacement of the mechanism

نشان داده شدهاند. در این نمودار نیز به دلیل وجود حرکت هم در راستای عمودی و هم در راستای افقی، نمودار کمی بههمریخته تر از نمودار جابجایی خروجی می باشد.

با توجه به مقادیر جابهجایی ورودی و خروجی مکانیزم لوزی می توان با استفاده از رابطه (۱۵) مقدار نسبت تقویت جابهجایی را محاسبه نمود. در شکل ۱۵ نسبت تقویت جابهجایی برحسب زمان شروع و پایان آزمایش بر اساس مقادیر شکل ۱۴ نشان داده شده است. مطابق این نمودار، در زمانهای ۱/۵ ثانیه تا ۱۵/۹ ثانیه نسبت تقویت جابهجایی مکانیزم ساختهشده در محدوده نسبت تقویت ۳/۴۵ می باشد که در واقع این عدد متوسط نسبت تقویت است که از میانگین گرفتن نقاط موجود در شکل ۱۵ به دست می آید.

در جدول ۴ مقایسه ای بین نتایج شبیه سازی المان محدود، مدل سازی الاستواستاتیک و نتایج آزمایشگاهی با نمونه پی ال ای انجام شده است. در این بررسی ایاد مکانیزم لوزی مطابق جدول ۱ می باشد. در این بررسی

نسبت تقویت جابهجایی مکانیزم مقایسه شده است، ولی مقادیر جابهجایی ورودی و خروجی به دلیل مشخص نبودن خواص ماده مقایسه نمی شوند. همان طور که دیده می شود، خطای مدل سازی الاستواستاتیک و شبیه سازی المان محدود با نمونه ساخته شده ۴/۰۵ درصد می باشد که این خطا ناشی از به هم ریختگی نمودار جابه جایی ورودی می باشد.

باتوجهبه اینکه مکانیزم ساخته شده در این پژوهش مطابق ابعاد جدول ۱ ساخته شده است. بنابراین خطای مدلسازی و المان محدود بسیار ناچیز میباشد. از طرفی مکانیزم ساخته شده با توجه به این که نسبت طول لینک (۱۵/۵ میلیمتر) به ضخامت لینک (۰٫۸ میلیمتر) بیشتر از ۱۰ میباشد مطابق با فرضهای تیر اویلر برنولی است همچنین این مکانیزم در زوایه ۱۵ درجه طراحی و ساخته شده است بنابراین مطابق شکل ۷ خطای تیر اویلر برنولی نسبت به المان محدود در کمترین حالت ممکن میباشد. از طرفی اگر مکانیزم ساخته شده نسبت مطابق این فرض طراحی نشود می بایست از ماتریس سختی تیر تیموشینکو استفاده گردد

شکل ۱۴. جابهجایی خروجی و ورودی مکانیزم برحسب زمان انجام أزمایش

Fig. 14. Output and input displacement of the mechanism with respect to the time of the experiment

شکل ۱۵. نسبت تقویت برحسب زمان شروع ازمایش تا پایان

Fig. 15. Amplification ratio with respect to the start time to the end of the experiment

سبیه سازی المان محدود و نمونه ساخته شده	أمده از روش الاستواستاتيك، نُ	جدول ۴. نسبت تقویت جابهجایی به دست أ
---	-------------------------------	--------------------------------------

 Table 4. Displacement amplification ratio obtained from elastostatic method, finite element simulation, and fabricated sample

نمونه ساخته شده	الاستواستاتيك	شبيەسازى	
٣/۴۵	٣/۵٩	۳/۵۴	نسبت تقويت جابهجايى
-	۴/′/.•۵	۲// <i>۶۶</i>	خطا نسبت به نتایج تجربی

۴- بهینهسازی هندسی

همان طور که قبلاً ذکر شد، عملکرد یک مکانیزم منعطف به نسبت تقویت جابهجایی و سختی بستگی دارد. در این مکانیزمها، سختی کمتر منجر به حرکت دامنه بیشتر پیزوالکتریک میشود. از طرف دیگر، مقدار سختی نمی تواند بسیار کم باشد؛ زیرا مکانیزم باید در برابر محرک پیزو واکنش نشان دهد و مکانیزم عملگر را تحتفشار قرار دهد؛ بنابراین، طراحی مکانیزمی با مقدار سختی مناسب یک هدف مهم است که بهینه سازی هندسی را می طلبد. در واقع، یک تکنیک بهینه سازی هندسی، مجموعه ای از ابعاد مناسب را باتوجه به نسبت تقویت جابه جایی موردنیاز و در محدوده سختی مجاز پیدا می کند؛ بنابراین، تابع هزینه به عنوان مجذور اختلاف بین نسبت تقویت جابه جایی و مقدار موردنظر تعریف می شود، یعنی:

$$\varphi(L1, L3, h, \theta) = \left(\frac{U_{out}\left((L1, L3, h, \theta)\right)}{U_{inp}\left(L1, L3, h, \theta\right)} - R\right)^2$$
(1Y)

که در آن LF و h نشاندهنده طول و ضخامت مفصل الاستیک است. همچنین θ و LR زاویه و طول پیوندهای صلب هستند. تابع هزینه فوق الذکر باید تحت محدودیتهای زیر به حداقل برسد:

$$\frac{F}{U_{inp(L1,L3,h,\theta)}} < K_{max}, \qquad \frac{F}{U_{inp(L1,L3,h,\theta)}} > K_{min}$$
(1A)

برای سادهسازی فرایند بهینهسازی لازم است مسئله بهینهسازی مقید را به یک مسئله نامقید تبدیل شود. در این راستا با استفاده از روش پنالتی مطابق معادله (۱۹)، محدودیتهای موردنظر برای تابع هزینه اعمال می شود تا یک مسئله بهینهسازی نامقید به دست آید.

$$\psi = \varphi + r\left(\sum g_i^2\right)$$

$$g_i = \max\left(0, G_i\right) \tag{19}$$

$$G_i < 0$$

باتوجه به دو معادله (۱۷)، تابع هزینه برای بهینهسازی هندسی مکانیزم بهصورت معادله (۱۸) تعریف شده است.

$$\psi = \left(\frac{U_{out}}{U_{inp}} - R\right)^2 + r\left(\max\left(0, \frac{F}{U_{inp}} - K_{max}\right)^2 + \max\left(0, -\frac{F}{U_{inp}} + K_{min}\right)^2\right)$$
(Y•)

در این مطالعه، نسبت تقویت ۶ برابر، هدف بهینه سازی قرار دادهشده

جدول ۵. ابعاد بهینه شده با استفاده از روش پنالتی و الاستواستاتیک بر اساس نسبت تقویت جابهجایی مدنظر

 Table 5. Optimized dimensions using the penalty method and elastostatic method based on the desired displacement amplification ratio

ضخامت مكانيزم	زاويه مفاصل	L	h	
(میلیمتر)	(درجه)	(میلیمتر)	(میلیمتر)	
١.	١.	١.	•/۵	نقطه شروع
V/&~	\ \ '/\.	11/75	• / 47	ابعاد بهينه
•, • •	11/1	1 1/17		بەدستآمدە

شکل ۱۶. نمودار همگرایی تابع هزینه و مقدار تابع در مرحله آخر

Fig. 16. Convergence diagram of the cost function and function value at the final stage

است، درحالی که سختی مکانیزم بالاتر از ۲ نیوتن بر میکرومتر و کمتر از ۴ نیوتن بر میکرومتر در نظر گرفته می شود؛ بنابراین تابع هدف زیر تعریف می شود.

مسئله بهینهسازی با روش سیمپلکس از طریق متلب حل شده است. روش پنالتی تکرارشونده میباشد و نیاز به نقطه شروع دارد. در الگوریتم فعلی در هر مرحله مقدار پارامتر ۲۰۰ برابر می شود و نقطه بهینه بهدست آمده، نقطه شروع مرحله بعدی می شود. این تکرار زمانی متوقف می شود که تفاوت مقدار تابع هزینه نسبت به مرحله قبل کمتر از مقدار معین باشد. این بهینهسازی

به مجموعهای از ابعاد بهینه در جدول ۴ همگرا می شود. این بهینه سازی با دو تکرار انجام می گیرد.

در شکل ۱۶ نشان میدهد ۲۷ تکرار برای همگرایی به نقطه بهینه مورد نیاز است و در تکرارهای دوم به دلیل همگرا شدن به نقطه بهینه در مرحله اول، مقدار تغییر تابع هزینه کمتر از حد تعیین شده است.

با استفاده از ابعاد جدول ۵ مکانیزم موردنظر شبیهسازی شده است. در جدول ۶ مقایسهای بین پارامترهای مکانیزم لوزی با به کار گیری ابعاد بهینه شده و نشده صورت گرفته و نتایج نشان می دهد با استفاده از بهینه سازی

جدول ۶. مقایسه پارامترهای مکانیزم لوزی با ابعاد بهینه شده و نشده

Table 6. Comparison of parameters of the rhombus mechanism with optimized and non-optimized dimensions

سختی (نیوتن بر میکرومتر)	نسبت تقويت	ابعاد
۲/۷۳	۶	ابعاد بهينه شده
٣/٣۶	٣/۶٣	ابعاد بهینه نشده

بزرگنمایی مکانیزم ۵۰ درصد و سختی ورودی ۱۹ درصد بهینه شده است. نتایج زیر با استفاده از شبیه سازی به دست آمده است.

همان طور که انتظار میرفت مطابق شکل ۱۶ مقدار تابع هزینه بعد از ۲۷ تکرار به کمترین مقدار رسیده است و همگرایی در کمترین زمان صورت گرفت است. با توجه به خواستهها مدنظر، سختی ورودی بیشتر از ۲ نیوتن بر میکرومتر و کمتر از ۴ نیوتن بر میکرومتر به دست آمده است و نسبت تقویت جاجایی مورد نیاز مطابق تایع هزینه رابطه (۲۰) مقدار ۶ به دست آمده است. مطابق با ابعاد به دست آمده، مکانیزم بهینه شده، با سختی ورودی کمتری که دارد نسبت تقویت جابهجایی بیشتری میتواند داشته باشد. بدون در نظر گرفتن این مراحل، طراحی این نوع از مکانیزمها با چنین مشخصات و شرایط، زمانبر و سخت میشود. بدین ترتیب با استفاده از روش فوق میتوان ابعاد مکانیزمهایی با پیچدگی و درجات آزادی بیشتر را مطابق با خواستههای مدنظر طراحی کرد.

۵- نتیجه گیری

در این مقاله از روش الاستواستاتیک برای تحلیل و مدلسازی مکانیزم منعطف لوزی استفاده شد. مدلسازی به روش ماتریس ساختاری میباشد. مزیت این روش نسبت به سایر روش ها در نحوهٔ مونتاژ ماتریس سختی کل مکانیزم میباشد که سادهتر از روش های موجود است. در این مدلسازی بهمنظور کاهش محاسبات تقریب چرخش کوچک به دلیل رفتار صلب لینکهای ضخیم به کار گرفته شد. در این روش طراحی اولیه این نوع

از مکانیزمها با سرعت بیشتری انجام می شود. در سایر یژوهش ها مانند مدلسازی شبه صلب به دلیل تقریب لولای منعطف با فنر پیچشی خطای مدلسازی نسبت به روش الاستواستاتیک ۱۲ درصد افزایشیافته و همچنین پیادهسازی روش شبه صلب برای مکانیزمهای با هندسه متفاوت نسبت به روش پیشنهادی پیچیده میباشد. باتوجهبه نتایج بهدستآمده مدلسازی الاستواستاتیک خطای مشابهی در مقایسه با مدلسازی تیر الاستیک داشته که دلیل آن به کاری گیری ماتریس سختی تیر الاستیک در روش الاستواستاتيك مى باشد؛ اما به دليل پياده سازى آسان، سريع و همچنين عدم نیاز به محاسبه ماتریس سختی لینکهای صلب این روش جایگزین مناسبی میباشد. هدف اصلی پژوهش طراحی مکانیزم لوزی مطابق با پارامترهای مدنظر میباشد. پارامترهای مکانیزم لوزی سختی ورودی و بزرگنمایی میباشد که هرچه بزرگنمایی بیشتر و سختی ورودی کمتر باشد مکانیزم مورد قبول می باشد. به دلیل طراحی مکانیزم لوزی با استفاده از مدل سازی الاستواستاتيك نياز است كه خطاى مدلسازى بررسى شود؛ بنابراين خطاى مدل سازی الاستواستاتیک با نتایج شبیه سازی و تجربی مقایسه شده است. نتایج نشان میدهد که خطای مدل سازی در مقایسه با شبیه سازی محدودهٔ برای نسبت تقویت جابهجایی ۱/۵ درصد و برای جابهجایی خروجی ۱ درصد میباشد. در آخر برای طراحی مکانیزمهای منعطف بهینهسازی هندسی به کار گرفته شد و مکانیزم لوزی باز طراحی شد. با استفاده از این بهینهسازی یارامترهای مکانیزم لوزی مانند بزرگنمایی مکانیزم ۵۰ درصد و سختی ورودی تقریباً ۱۹ درصد بهینه شد. 7967-7983.

- [7] R. Bharanidaran, T. Ramesh, A modified post-processing technique to design a compliant based microgripper with a plunger using topological optimization, The International Journal of Advanced Manufacturing Technology, 93(1) (2017) 103-112.
- [8] H.A. Sodano, D.J. Inman, G. Park, A review of power harvesting from vibration using piezoelectric materials, Shock and Vibration Digest, 36(3) (2004) 197-206.
- [9] J. Granstrom, J. Feenstra, H.A. Sodano, K. Farinholt, Energy harvesting from a backpack instrumented with piezoelectric shoulder straps, Smart materials and structures, 16(5) (2007) 1810.
- [10] X. Sun, B. Yang, A new methodology for developing flexure-hinged displacement amplifiers with microvibration suppression for a giant magnetostrictive micro drive system, Sensors and Actuators A: Physical, 263 (2017) 30-43.
- [11] G. Song, V. Sethi, Vibration Control of Civil Structures using Piezoceramic Smart Materials, Engineering, Construction, and Operations in Challenging Environments: Earth and Space 2004, (2004) 546-553.
- [12] K.-q. Qi, Y. Xiang, C. Fang, Y. Zhang, C.-s. Yu, Analysis of the displacement amplification ratio of bridge-type mechanism, Mechanism and Machine Theory, 87 (2015) 45-56.
- [13] K.-B. Choi, J.J. Lee, G.H. Kim, H.J. Lim, S.G. Kwon, Amplification ratio analysis of a bridge-type mechanical amplification mechanism based on a fully compliant model, Mechanism and Machine Theory, 121 (2018) 355-372.
- [14] J. Khurana, B. Hanks, M. Frecker, Design for additive manufacturing of cellular compliant mechanism using thermal history feedback, in: International Design Engineering Technical Conferences and Computers and Information in Engineering Conference, American Society of Mechanical Engineers, 2018, pp. V02AT03A035.
- [15] M. Wang, D. Ge, L. Zhang, J.L. Herder, Micro-scale Realization of Compliant Mechanisms: Manufacturing

تاییدیههای اخلاقی

نویسندگان در تهیه و تنظیم این مقاله رعایت کامل اصول اخلاقی را مدنظر قرار دادهاند.

حمایتهای مالی

نویسندگان اعلام می کنند که هیچ کمک مالی، کمک مالی یا حمایت دیگری در طول آمادهسازی این مقاله دریافت نکردهاند. تمامی آزمایشهای مقاله در آزمایشگاه «حسگرها و عملگرهای مبتنی بر مواد هوشمند، دانشکده مکانیک، دانشگاه صنعتی امیرکبیر» انجام شده است.

تعارض منافع

تمامی مطالب مذکور توسط نویسندگان انجام شده و هیچ فرد یا نهادی در تهیه آن نقش نداشتهاند.

منابع

- S. Park, S. Yang, A mathematical approach for analyzing ultra precision positioning system with compliant mechanism, Journal of Materials Processing Technology, 164 (2005) 1584-1589.
- [2] J.S. Cuellar, G. Smit, D. Plettenburg, A. Zadpoor, Additive manufacturing of non-assembly mechanisms, Additive Manufacturing, 21 (2018) 150-158.
- [3] S. Kota, J. Joo, Z. Li, S.M. Rodgers, J. Sniegowski, Design of compliant mechanisms: applications to MEMS, Analog integrated circuits and signal processing, 29(1) (2001) 7-15.
- [4] A.J. Fleming, Y.K. Yong, An ultrathin monolithic XY nanopositioning stage constructed from a single sheet of piezoelectric material, IEEE/ASME Transactions on Mechatronics, 22(6) (2017) 2611-2618.
- [5] P. Ouyang, R. Tjiptoprodjo, W. Zhang, G. Yang, Micromotion devices technology: The state of arts review, The International Journal of Advanced Manufacturing Technology, 38(5) (2008) 463-478.
- [6] C.N. Wang, T.D.-M. Le, Optimization parameter for microgripper based on triple-stair compliant mechanism using GTs-TOPSIS, The International Journal of Advanced Manufacturing Technology, 120(11) (2022)

- [25] G. Haertling, Compositional study of PLZT Rainbow ceramics for piezo actuators, in: Proceedings of 1994 IEEE International Symposium on Applications of Ferroelectrics, IEEE, 1994, pp. 313-318.
- [26] L.L. Howell, A. Midha, T.W. Norton, Evaluation of equivalent spring stiffness for use in a pseudo-rigidbody model of large-deflection compliant mechanisms, (1996).
- [27] S. Wu, Z. Shao, H. Su, H. Fu, An energy-based approach for kinetostatic modeling of general compliant mechanisms, Mechanism and Machine Theory, 142 (2019) 103588.
- [28] M. Korayem, H. Rahimi, A. Nikoobin, M. Nazemizadeh, Maximum allowable dynamic payload for flexible mobile robotic manipulators, Latin American applied research, 43(1) (2013) 29-35.
- [29] T. Yeom, T.W. Simon, M. Zhang, M.T. North, T. Cui, High frequency, large displacement, and low power consumption piezoelectric translational actuator based on an oval loop shell, Sensors and Actuators A: Physical, 176 (2012) 99-109.
- [30] F. Ma, G. Chen, Modeling large planar deflections of flexible beams in compliant mechanisms using chained beam-constraint-model, Journal of Mechanisms and Robotics, 8(2) (2016).
- [31] X. Pei, J. Yu, G. Zong, S. Bi, An effective pseudo-rigidbody method for beam-based compliant mechanisms, Precision Engineering, 34(3) (2010) 634-639.
- [32] E. Abele, S. Rothenbücher, M. Weigold, Cartesian compliance model for industrial robots using virtual joints, Production Engineering, 2(3) (2008) 339-343.
- [33] S. Shi, H. Wu, Y. Song, H. Handroos, M. Li, Y. Cheng, B. Mao, Static stiffness modelling of EAST articulated maintenance arm using matrix structural analysis method, Fusion Engineering and Design, 124 (2017) 507-511.
- [34] S. Grazioso, G.D. Gironimo, L. Rosati, B. Siciliano, Modeling and simulation of hybrid soft robots using finite element methods: Brief overview and benefits, in: International Symposium on Advances in Robot Kinematics, Springer, 2020, pp. 335-340.

Processes and Constituent Materials—A Review, Chinese Journal of Mechanical Engineering, 34(1) (2021) 1-22.

- [16] R. Clement, J. Huang, Z. Sun, J. Wang, W. Zhang, Motion and stress analysis of direct-driven compliant mechanisms with general-purpose finite element software, The International Journal of Advanced Manufacturing Technology, 65(9) (2013) 1409-1421.
- [17] W. Bejgerowski, J.W. Gerdes, S.K. Gupta, H.A. Bruck, Design and fabrication of miniature compliant hinges for multi-material compliant mechanisms, The International Journal of Advanced Manufacturing Technology, 57(5) (2011) 437-452.
- [18] M. Liu, X. Zhang, S. Fatikow, Design and analysis of a multi-notched flexure hinge for compliant mechanisms, Precision Engineering, 48 (2017) 292-304.
- [19] Y. Tian, B. Shirinzadeh, D. Zhang, Closed-form compliance equations of filleted V-shaped flexure hinges for compliant mechanism design, Precision Engineering, 34(3) (2010) 408-418.
- [20] N. Lobontiu, J.S. Paine, E. Garcia, M. Goldfarb, Design of symmetric conic-section flexure hinges based on closed-form compliance equations, Mechanism and machine theory, 37(5) (2002) 477-498.
- [21] J. Chen, C. Zhang, M. Xu, Y. Zi, X. Zhang, Rhombic micro-displacement amplifier for piezoelectric actuator and its linear and hybrid model, Mechanical Systems and Signal Processing, 50 (2015) 580-593.
- [22] G. Ye, W. Li, Y.-q. Wang, X.-f. Yang, L. Yu, Kinematics analysis of bridge-type micro-displacement mechanism based on flexure hinge, in: The 2010 IEEE International Conference on Information and Automation, IEEE, 2010, pp. 66-70.
- [23] X. Shen, L. Zhang, D. Qiu, A lever-bridge combined compliant mechanism for translation amplification, Precision Engineering, 67 (2021) 383-392.
- [24] H. Wu, L. Lai, L. Zhu, Analytical model and experimental verification of an elliptical bridge-type compliant displacement amplification mechanism, Review of Scientific Instruments, 92(5) (2021) 055109.

mathematical modeling of the displacement amplification ratio for piezoelectric compliant mechanisms, Smart Materials and Structures, 25(7) (2016) 075022.

- [35] A. Taghvaeipour, J. Angeles, L. Lessard, On the elastostatic analysis of mechanical systems, Mechanism and Machine Theory, 58 (2012) 202-216.
- [36] M. Ling, J. Cao, M. Zeng, J. Lin, D.J. Inman, Enhanced

چگونه به این مقاله ارجاع دهیم M. S. Erami Motlagh Armaki, H. Ghafarirad, A. Taghvaeipour, P. Firuzy Rad, Elastostatic Modeling and Optimal Design of Rhombic Compliant Mechanism, Amirkabir J. Mech Eng., 56(4) (2024) 543-566.

DOI: 10.22060/mej.2024.22905.7691